

Aan:

Tweede Kamer der Staten General

Lange Poten 4, 2511 CL Den Haag

Nederland

Datum: 22 September 2021

Onderwerp: Een routekaart voor een veelbelovende toekomst van Rwanda

(Road Map for a promising future of Rwanda)

Geachte Mevrouw Vera Bergkamp,
De Voorzitter van de Tweede Kamer.

Mijn naam is Victoire Ingabire Umuhoza, een politica en tegenstander van de regering van Rwanda. In 2010 keerde ik vanuit Nederland terug naar Rwanda om de politieke partij die ik toen vertegenwoordigde te registreren en stelde ik me kandidaat voor de presidentsverkiezingen. In plaats daarvan werd ik gearresteerd en veroordeeld door het Rwandese Hooggerechtshof tot 15 jaar gevangenisstraf. Ik heb beroep aangetekend bij het Afrikaanse Hof voor Mensenrechten en Volksrechten. De rechtbank sprak me vrij van elke overtreding en oordeelde dat Rwanda mijn rechten schond. In 2018 werd ik bij presidentiële gratie vrijgelaten na acht jaar gevangenisstraf, waarvan ik er vijf in eenzame detentie heb doorgebracht. Ik ben vrijgelaten maar op voorwaarden dat ik mijn land Rwanda niet uit mag om mijn familie te bezoeken die nog in Nederland woont.

Nederland is de afgelopen decennia een betrokken partner geweest om bij te dragen aan een veiliger en stabielere Grote Merengebied in Afrika. Ook vandaag blijft Nederland activiteiten ondersteunen in het Grote Merengebied van Afrika die bijdragen aan stabiliteit en conflict voorkomen.

Deze brief heeft als doel om de “Road Map for a promising future of Rwanda” onder uw aandacht te brengen. Het is een voorstel van de oppositie - Democracy and Liberty for All ofwel DALFA (de partij die ik leid) en PS Imberakuri van de heer Bernard Ntaganda- over hoe het huidige bestuur kan worden hervormd, zodat het huidige bestuur kan reageren op de realiteit van vandaag in Rwanda. De internationale gemeenschap is een belangrijke belanghebbende in het streven naar stabiliteit en duurzaamheid in Rwanda. Nederland is met name een gewaardeerde en betrouwbare partner in de missie om een moderne samenleving in Rwanda te creëren, met een ruim maatschappelijk middenveld, open toegang tot economische en politieke organisaties, het bevorderen van politieke en economische concurrentie, en uiteindelijk met een vreedzaam en rechtvaardig samenleving in Rwanda.

Het waarborgen van langdurige vrede en veiligheid in Afrika is evenzeer in het belang van Afrikaanse landen alsook in het belang van de landen in de Europese Unie. Vrede en veiligheid zijn belangrijke voorwaarden voor duurzame ontwikkeling. Instabiliteit in Afrika wordt niet langer bepaald door conflicten tussen staten, maar door beperkte staatscontrole over territoria en maritieme domeinen, sociale cohesie, extremisme van eigen bodem, conflicten tussen gemeenschappen, proliferatie van gewapende groepen, terrorisme en grensoverschrijdende misdaad, waaronder cybercriminaliteit.

De “Road Map for a promising future of Rwanda” sluit volledig aan bij de “meerjarige landenstrategie 2019 tot 2022 Grote Merengebied” (multi-annual country strategy 2019 to 2022 Great Lakes Region) die Nederland heeft opgesteld. Op basis van de lessen die zijn getrokken uit de “meerjarige landenstrategie” is bepaald dat de komende jaren meer nadruk zal worden gelegd op het versterken van de politieke dialoog over conflict gerelateerde vraagstukken en in het bijzonder de koppeling tussen door Nederland gesteunde ontwikkelingsprogramma’s en de politieke context waarin zij worden toegediend. Bovendien is in de “meerjarige landenstrategie 2019 tot 2022 Grote Merengebied” vastgelegd dat Nederland ook de nadruk zal leggen op investeringen in lokale gemeenschappen om conflicten aan te pakken en de conflictgevoeligheid van uitvoerende partners te verbeteren en meer synergie te creëren tussen gedelegeerde en centraal gefinancierde activiteiten.

Al 27 jaar verschijnen de rapporten over de alarmerende mensenrechtenschendingen in Rwanda de een na de ander, zonder dat de internationale gemeenschap enige noemenswaardige maatregel heeft genomen om in te grijpen tegen het onrecht dat in Rwanda heerst. In plaats daarvan geniet de overheid in Rwanda nog steeds politieke, economische, financiële en technische bijstand van de internationale gemeenschap. De beperkingen van de fundamentele rechten en vrijheden die worden uitgeoefend door het regime in Rwanda worden gekenmerkt door willekeurige opsluitingen, martelingen, gedwongen verdwijningen en het moorden van burgers. Een kleine groep rond Kagame draait, monopoliseert de militaire, politieke en economische macht. Uit het onderzoek van de Universiteit van Californië in Los Angeles (UCLA) onder leiding van professor Andreas Wimmer bleek dat Syrië, Soedan en Rwanda nu de landen zijn waar de discriminatie het ernstigst is. Dit onderzoek vestigt de aandacht op het feit dat de uitsluiting van etnische groepen van de macht een voedingsbodem is voor burgeroorlogen en gewelddadige conflicten. Opgemerkt moet worden dat deze sociale uitsluiting vrouwen op een nog fundamenteelere manier treft.

Door ons voorstel te delen over hoe bestuurshervorming in Rwanda kan worden bereikt -door middel van een inter-Rwandese dialoog tussen de regering van Rwanda en dissidenten, evenals maatschappelijke organisaties die in Rwanda en in ballingschap actief zijn - willen we Nederlandse volksvertegenwoordigers bewust maken van de inzet van DALFA en Imberakuri om de hoofdoorzaken van conflict en instabiliteit in de regio te vermijden. Het voorstel “Road Map for a promising future of Rwanda” is bijgevoegd. We hebben het voorstel al ter overweging aan de Rwandese regering voorgelegd.

De voorgestelde dialoog is ook in overeenstemming met de strategie van de Verenigde Naties (VN) voor vredesconsolidatie, conflictpreventie en conflictoplossing in het Grote Meren Gebied van Afrika, aangenomen in december 2020. De strategie wijst erop dat een effectieve en duurzame dialoog tussen burgers cruciaal is voor het bevorderen van vertrouwen, het aanpakken van onderliggende grieven en het faciliteren van collectieve actie in de richting van de gemeenschappelijke doelstelling van vrede, stabiliteit en welvaart in de Grote Meren.

De dialoog die wordt voorgesteld in de “Road Map for a promising future of Rwanda” sluit ook aan bij het vernieuwde EU-partnerschap met Afrika waarin de Europese Unie de nadruk legt op een coherente en duurzame economische strategie zoals vastgelegd in de EU-strategie “TOWARDS A COMPREHENSIVE STRATEGY WITH AFRICA”.

Gezien de talrijke rapporten over de betrokkenheid van Rwanda, met name bij het conflict in het oosten van Democratisch Congo, die de afgelopen twee decennia regelmatig door de VN zijn gepubliceerd, is onze voorgestelde inter-Rwandese dialoog bedoeld om te bespreken en overeenstemming te bereiken over hoe - in de toekomst - goede betrekkingen tussen ons land en onze buurlanden moet worden hersteld om vrede te brengen in het Grote Meren Gebied van Afrika. Vooral gezien het feit dat instabiliteit in de regio verband houdt met een gebrek aan inclusieve politieke processen in ons land en onze economische uitdagingen verergert.

Zo zijn de politieke spanningen tussen ons land en Burundi en Oeganda al geruime tijd aan de gang, als gevolg van het feit dat de Rwandese regering de twee landen beschuldigt van het steunen van afwijkende stemmen die haar leiderschap omver willen werpen door middel van geweld. Beschuldigingen die Burundi en Oeganda hebben ontkend. De situatie heeft geleid tot het sluiten van de grenzen tussen Rwanda en Burundi en Rwanda en Oeganda. Dit blijft de Rwandese economie beïnvloeden. De voorgestelde inter-Rwandese dialoog heeft tot doel het probleem van het gebrek aan politieke inclusiviteit in Rwanda aan te pakken en zo eventuele spanningen of wantrouwen tussen ons land en onze buurlanden in het Grote Meren Gebied in Afrika weg te nemen.

We leven in een wereld waar geopolitieke verhoudingen snel zijn veranderd. De economische opkomst van de zogenaamde 'opkomende economieën' (o.a. Brazilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika) stimuleerde wereldwijd de vraag naar grondstoffen. Dit, in combinatie met de niet aflatende vraag naar hightech en groene technologieën in ontwikkelde landen, heeft grote druk uitgeoefend op de wereldwijde grondstoffenmarkten en de internationale concurrentie om grondstoffen vergroot.

De Europese Unie is sterk afhankelijk van de invoer van mineralen voor haar industriële waardeketens en de "European Digital Strategy". De Europese Unie heeft een beleidsstrategie geformuleerd om de toegang van de EU tot grondstoffen te waarborgen, in de studie "Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU". In deze studie besteedt de Europese Unie bijzondere aandacht aan Afrika. De EU wil een "win-win situaties" bereiken door haar ontwikkelingsbeleid te gebruiken om de mijnbouwsector in Afrika te ondersteunen. De Europese Unie is sterk afhankelijk van de invoer van hightech metalen zoals tantaal en kobalt, en volledig van wat zij definieert als 'kritieke' materialen. Deze mineralen worden gebruikt in elektronische consumptiegoederen zoals mobiele telefoons, maar ook in militaire toepassingen en milieutechnologieën zoals elektrisch-hybride autobatterijen. De high-tech metalen zoals tantaal en kobalt of die van strategisch belang zijn voor de Europese Unie om de vorm van Europa's digitale toekomst te verzekeren waarin er sprake is van ontwikkeling, toepassing en acceptatie van technologie die een echt verschil maakt in het dagelijks leven van mensen, gecombineerd met de doelstelling om van Europa een mondiale digitale speler te maken.

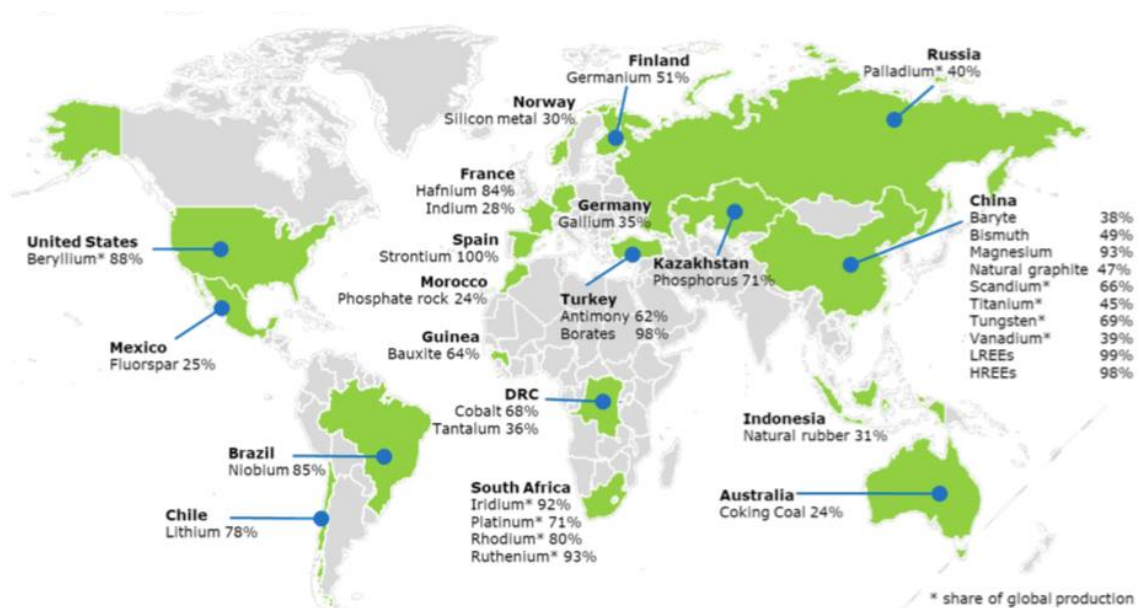

Figure 1: Biggest supplier countries of Critical Raw Material to the European Union

Er is een verband tussen enerzijds het optimaliseren van duurzaamheid en verantwoorde hulpbronnenproductiviteit in de gehele waardeketen van de mijnbouw in Afrika en anderzijds het mogelijk maken van belangrijke circulaire economieacties van de Europese Unie waarin digitale technologie en gegevens traceerbaarheid een belangrijke overkoepelende rol vervullen als een katalysator van de belangrijkste acties op het gebied van de circulaire economie.

De 3T-mineralen (tin, wolfram en tantaal) zijn van economisch belang voor zowel Afrika als de Europese Unie als het gaat om het mogelijk maken van hightech, groene technologieën en digitale technologie in combinatie met data traceerbaarheid. Met name digitale technologie en gegevens traceerbaarheid zijn een belangrijke overkoepelende factor voor belangrijke acties in de circulaire economie.

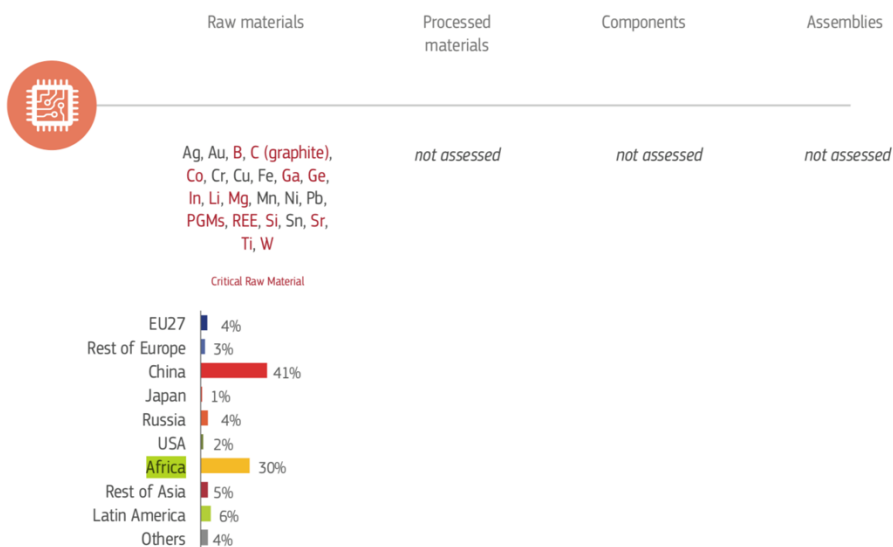

Figure 2: Digital Technologies – an overview of key players along the supply chain (assessed for raw materials only in the study Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU)

Het Grote Meren Gebied van Afrika wordt al lange tijd gezien als een gebied met onbenut economisch potentieel.

Mapping the Natural Resources of the Great Lakes Region of Africa

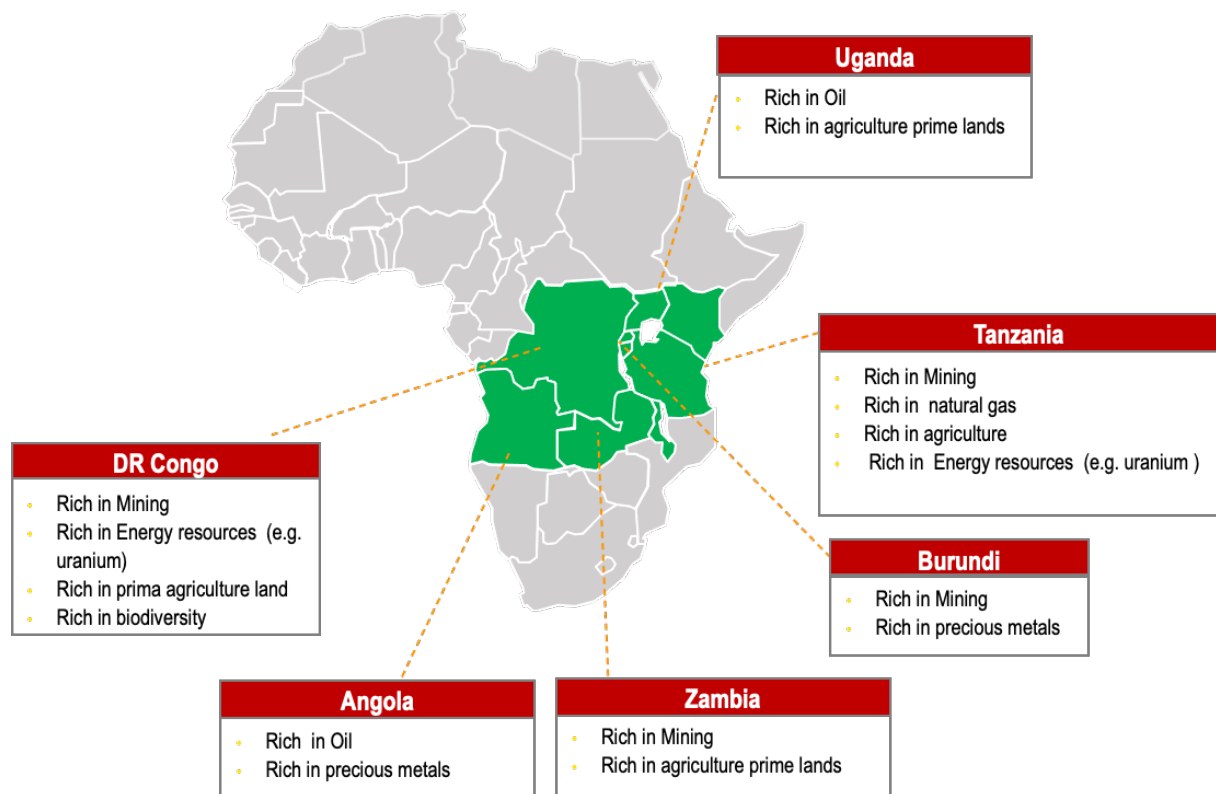

Figure 3: untapped economic potential of Great Lakes Region of Africa

De regio heeft ondanks de spanningen tussen de meeste landen met Rwanda veel kansen en gemeenschappelijke initiatieven. Grensoverschrijdende handel, gemeenschappelijke infrastructuur en operaties in gemeenschappelijke grensbeveiligingszones hebben aangetoond dat regionale integratie binnen de regio mogelijk is. Grensoverschrijdende handel tussen landen in het gebied van de Grote Meren in Afrika is van cruciaal belang voor het in stand houden van vrede en veiligheid in Centraal-Afrika.

De Democratische Republiek Congo heeft voor 24 biljoen dollar aan minerale reserves. De Democratische Republiek Congo heeft 80% van 's werelds Coltan en 50% van 's werelds kobalt. In het oosten van de Democratische Republiek Congo ligt naar schatting voor 28 miljard dollar aan goud onder de grond. De Democratische Republiek Congo heeft 10% van 's werelds koper, 30% van 's werelds diamanten.

In 2020 publiceerde de organisatie genaamd "IMPACT, transforming natural resource management, Empowering communities" een rapport met de titel "THE INTERMEDIARIES: Traders Who Threaten the Democratic Republic of Congo's Efforts for Conflict Free Gold". Goud afkomstig uit de Kivu-regio van de Democratische Republiek Congo wordt over de grens naar Rwanda gesmokkeld en vervolgens witgewassen in de legitieme internationale toeleveringsketen via de export naar Dubai als zogenaamd Rwandees goud. Onderstaande figuren illustreren een van de bevindingen die in het rapport van IMPACT aan de orde zijn gekomen.

Criminele netwerken zijn betrokken bij de smokkel van tin, tantaal en wolfram afkomstig van mijnen onder gewapende groepsbezetting. Tantaal was tussen januari en september 2020 de meest geconfisqueerde van de drie mineralen aan de grens tussen de Democratische Republiek Congo en Rwanda. In het rapport van IMPACT dat in 2020 is gepubliceerd, wordt vastgesteld dat Rwanda de belangrijkste doorvoerhaven is voor het conflict dat goud en mineralen binnenkomt. uit de Democratische Republiek Congo.

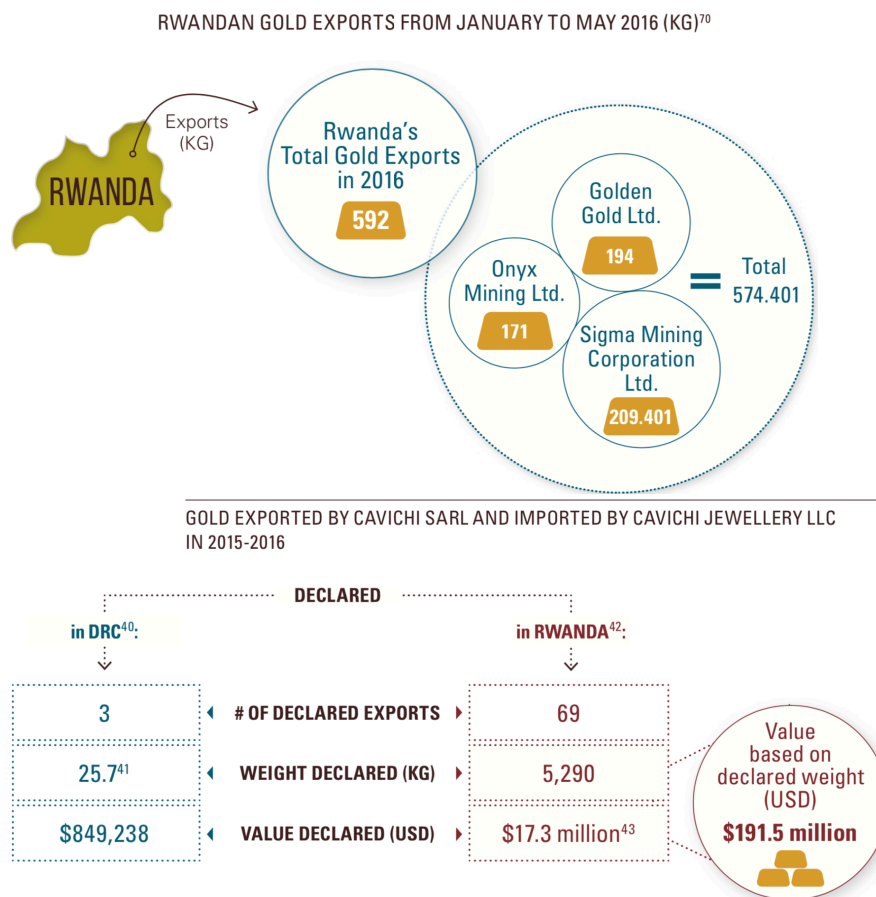

Figure 4: Rwanda Main Transit Hub for Conflict Gold in Democratic Republic of Congo

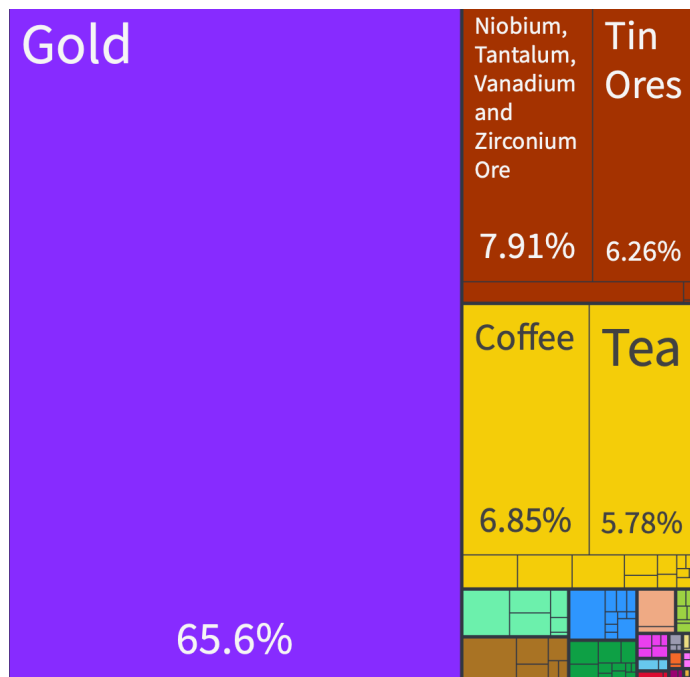

Figure 5: Main exports of Rwanda in 2018 led by Gold with value of 637 million US dollar

In Rwanda zijn er weinig geëxploiteerde reserves van mineralen met voldoende productie voor industriële mijnbouw. Rwanda herbergt geen industriële coltan- of goudmijnen die legitieme Rwandese coltan- en goudproductie zouden suggereren. In 2018 wordt de export van Rwanda geleid door goud US \$ 637 miljoen, Niobium, Tantalum, vanadium en zirkoniumerts US \$ 76,7 miljoen (Bron: Observatory of Economic Complexity).

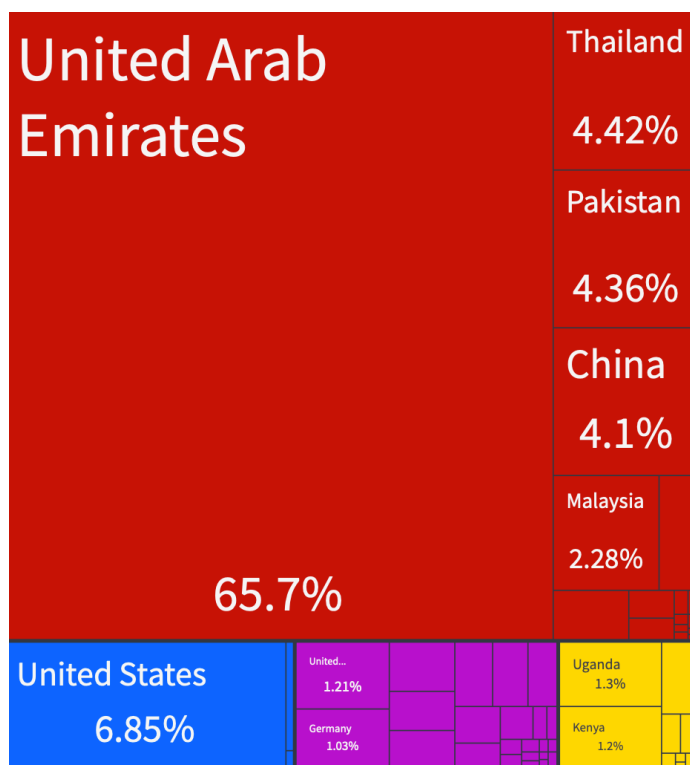

Figure 6: The most common destination for the exports of Rwanda in 2018

De meest voorkomende bestemming voor de export van Rwanda zijn de Verenigde Arabische Emiraten (\$ 638 miljoen), Verenigde Staten (US \$ 66,4 miljoen), Thailand (US \$ 42,9 miljoen), Pakistan (US \$ 42,2 miljoen) en China (US \$ 39,8 miljoen).

De VN-groep van deskundigen inzake de Democratische Republiek Congo verklaarde dat de steun en actieve betrokkenheid van het leger van Rwanda bij militaire operaties tegen gewapende groepen in de Democratische Republiek Congo uitvoert zonder kennisgeving van het VN-comité, in overeenstemming met paragraaf 5 van resolutie 1807 (2008), zoals vernieuwd door paragraaf 1 van resolutie 2293 (2016) en paragraaf 1 van resolutie 2528 (2020), dit vormt een schending van het sanctieregime.

De geschiedenis van de betrokkenheid van het Rwandese leger in de Zuid-Kivu-regio in combinatie met de illegale exploitatie van conflictmineralen en goud gaat terug tot 1998. De Rwandese militaire betrokkenheid in de Kivu-regio in de Democratische Republiek Congo (DRC) heeft mogelijk gemaakt dat de Rwandese leger meer dan 250 miljoen dollar heeft kunnen verdienen door Congolese conflict mineralen (voornamelijk coltan) in 2000 en 2001 te exporteren ¹.

Gewapende groepen en criminele netwerken bleven illegaal handelen in goud, tin, tantaal en wolfram van mijnsites in de Kivu-regio van de Oost-Democratische Republiek Congo, waarbij Rwanda een belangrijke rol speelt als het belangrijkste doorvoerknooppunt.

Op dit moment is de Rwandese samenleving een orde die gebouwd is op excessief geweld. In de economische wetenschap is Rwanda wat wordt beschouwd als een "natuurlijke staat". Wat een "natuurlijke staat" kenmerkt, is het feit dat de natuurlijke staat geweld reguleert politieke manipulatie van de economie om geprivilegieerde belangen te creëren. Een goed voorbeeld is de fraude met betrekking tot de gegevens over de Rwandese economie zoals verklaard door de "Financial Times" en het feit dat Crystal ventures de hele economie beheerst. Crystal Venture is het zakenimperium van het Rwandees Patriottisch Front (de staatspartij en de partij van de president Paul Kagame).

In de 'natuurlijke staat' benutten de gecreëerde privileges het gebruik van geweld door machtige individuen, maar belemmert dit zowel de economische als de politieke ontwikkeling. Daarentegen creëren moderne samenlevingen open toegang tot economische en politieke organisaties, waardoor politieke en economische concurrentie wordt bevorderd.

Aangezien de Tutsi genocide is gemarkeerd als een internationale mislukking, willen de officiële ontwikkelingshulpdonoren van Rwanda een succesverhaal maken van herstel na een conflict. Daarom wordt de onaangename taak grotendeels vermeden om te veroordelen de binnenlandse repressie, uitsluiting en ongelijkheid en regionale destabilisatie door Rwanda , omwille van "windowdressing".

Het bedrijf Crystal Ventures heeft naar schatting ongeveer \$ 500 miljoen aan activa. Het eigen vermogen van Paul Kagame wordt door de platform "Celebrity Net Worth" geschat op \$500 miljoen².

¹ Source: THE EU RAW MATERIALS POLICY AND MINING IN RWANDA

² Source: The Economist, The Rwandan Patriotic Front's business empire.

Paul Kagame

Net Worth: \$500 Million

Date of Birth: Oct 23, 1957 (62 years old)

Gender: Male

Profession: Politician, Rebel

Nationality: Rwanda

	ODA income in million US dollars	% of GNI	GNI per capita
2014	1.035,0	13.2	700,0
2015	1.085,3	13.5	710,0
2016	1.148,4	14.1	700,0

Table 1. ODA and ODA/GNI ratio for Rwanda 2014-2016

Terwijl gewone Rwandezen hongervlijden als gevolg van voedselonzekeerheid, is de regering van Rwanda geobsedeerd door prestige en megaprojecten.

De afgelopen twee decennia zijn honderden miljoenen euro's in Rwanda geïnjecteerd om de voedselzekeerheid in Rwanda te bevorderen als een door armoede geteisterd land met de beste bedoelingen om de kleine boeren te helpen die sterven van honger en armoede.

Omdat alle economische activiteiten echter worden gekaapt en gecontroleerd door het “Rwandeese Patriottische Front”, is er weinig van de giften van belastingbetalers in ODA-landen naar de kleine boer in Rwanda gekomen. Integendeel, het “Rwandeese Patriottische Front” is met het geld van onder meer de belastingbetalers van ODA-landen op avontuur gegaan met als resultaat dat er in 2018 een bedrag van 40 miljoen euro aan sponsorgeld aan o.a.d Arsenal werd uitgekeerd onder het motto "Visit Rwanda". In mei 2021 hebben Arsenal en Rwanda het contract vernieuwd. Het contract zal gaan lopen tot met 2025 voor een bedrag van 40 miljoen dat Rwanda zal betalen aan Arsenal voor het sponsoren van Arsenal. Naast Arsenal heeft de voetbalclub Paris Saint-Germain een sponsorcontract van 30 miljoen euro met Rwanda, waarbij het arme land Rwanda voor 30 miljoen euro Paris Saint-Germain sponsoort. Paris Saint-Germain is een miljardenbedrijf met een budget dat de Rwandese economie overstijgt.

In februari 2020 publiceerde de Wereldbank een rapport genaamd “Elite-Capture-of-Foreign-Aid-Evidence-from-Offshore-Bank-Accounts”. Het rapport levert bewijs over de praktijken van de Elite in Rwanda bij het doorsluizen van hulpgeld naar andere bestemmingen in plaats van het geld te besteden aan het doel waarvoor het geld was bedoeld. De alomvattende strategie van Europa met Afrikaanse staten stelt dat beleidshervormingen essentieel zijn op belangrijke gebieden om corruptie, fraude, illegale geldstromen, witwassen van geld en terrorismefinanciering te bestrijden. Daarom zijn hervormingen in een land als Rwanda noodzakelijk op het gebied van bestuur, rechtsstaat, justitie, openbaar bestuur, schuldbeheer en concurrentie.

Table 1: Descriptive statistics. The table shows the 22 countries in our main sample and presents summary statistics for the main variables in our analysis. The sample includes all countries for which annual disbursements from the World Bank are equivalent to at least 2 percent of annual GDP on average. *Sample mean* is the average of the 22 countries in the sample. *Annual WB aid (% of GDP)* is annual disbursements from the World Bank as a fraction of annual GDP. *Annual ODA aid (% of GDP)* is annual Official Development Assistance (ODA) from all sources as a fraction of annual GDP. *Haven deposits* is foreign deposits held in the 17 countries classified as havens. *Non-haven deposits* is foreign deposits held in the countries not classified as havens. *Haven deposits (quarterly growth in %)* is the quarterly percentage change in deposits held in the 17 countries classified as havens (measured as the change in quarterly log-levels). *Non-haven deposits (growth in %)* is the quarterly percentage change in deposits held in countries not classified as havens (measured as the change in quarterly log-levels). *GDP (growth in %)* is the quarterly percentage change in GDP (measured as the difference in quarterly log-levels of GDP)

	Annual WB aid flows (%GDP)	Annual ODA aid flows (%GDP)	Haven deposits (million USD)	Non-haven deposits (million USD)	Haven deposits (quarterly growth rate)	Non-haven deposits (quarterly growth rate)	GDP (quarterly growth rate)
Afghanistan	2.5%	33.5%	34	71	3.27%	-0.2%	4.3%
Armenia	2.3%	4.3%	38	17	6.87%	5.5%	2.8%
Burkina Faso	2.3%	8.1%	32	88	1.51%	1.9%	1.5%
Burundi	3.8%	11.8%	103	19	0.48%	1.7%	0.7%
Eritrea	3.2%	12.7%	8	11	2.29%	4.0%	2.2%
Ethiopia	2.2%	6.1%	64	155	1.61%	0.3%	1.1%
Ghana	2.7%	5.3%	76	446	2.12%	1.0%	2.2%
Guinea-Bissau	3.2%	18.5%	8	16	3.14%	1.8%	1.6%
Guyana	2.5%	6.5%	33	103	3.60%	0.9%	2.1%
Kyrgyz Republic	2.1%	4.8%	11	12	4.11%	2.5%	1.2%
Madagascar	2.7%	6.6%	193	232	0.32%	1.7%	1.5%
Malawi	3.9%	10.6%	31	82	3.97%	0.7%	1.8%
Mali	2.1%	7.9%	27	133	0.78%	1.6%	1.9%
Mauritania	2.1%	6.8%	32	150	2.14%	2.7%	1.8%
Mozambique	3.3%	19.0%	40	161	3.19%	1.8%	1.8%
Niger	2.0%	8.5%	29	79	-0.25%	1.8%	1.1%
Rwanda	2.7%	13.7%	149	41	0.06%	-1.0%	1.0%
Sao Tome and Principe	2.3%	18.4%	4	8	-1.11%	3.9%	2.7%
Sierra Leone	3.2%	10.3%	32	82	-0.37%	-0.1%	1.2%
Tanzania	2.4%	8.8%	145	437	2.46%	1.0%	2.4%
Uganda	3.3%	7.6%	73	188	2.36%	0.6%	1.6%
Zambia	2.9%	10.2%	117	306	2.67%	0.5%	1.9%
Sample mean	2.7%	10.1%	61	136	2.02%	1.5%	1.7%

In de afgelopen 30 jaar is het gebied van de Grote Meren van Afrika zwaar getroffen door conflicten en instabiliteit. De meest prominente oorzaken van conflicten en instabiliteit in het gebied van de Grote Meren van Afrika zijn:

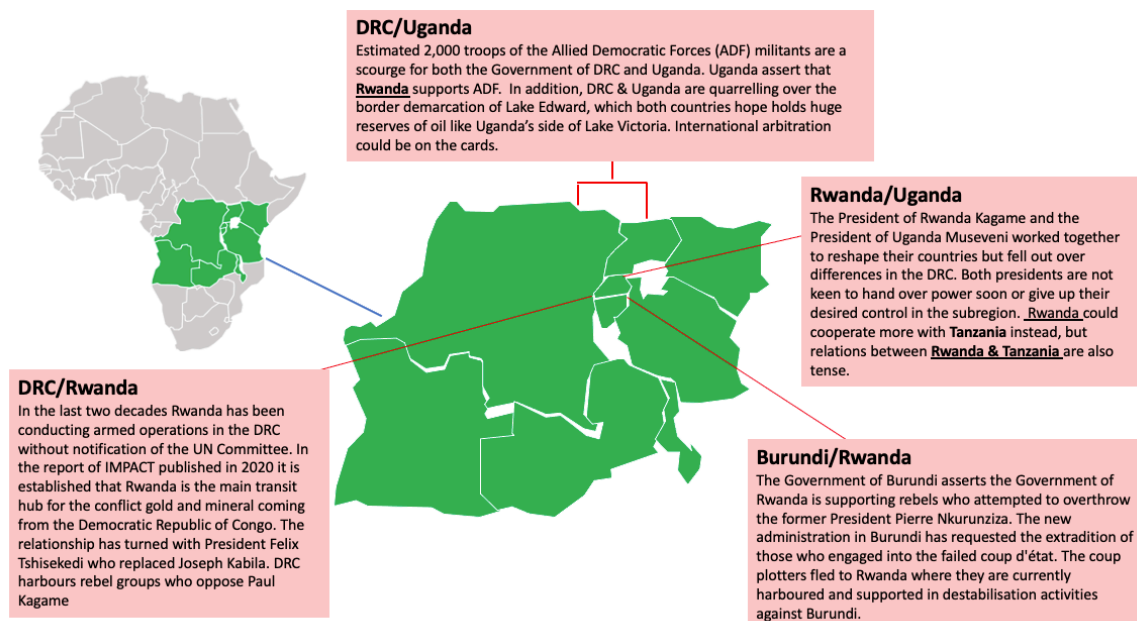
Politiek: gebrek aan veiligheid, rechtsstaat en inclusieve processen, corruptie en straffeloosheid

Economisch: armoede en bevolkingsdruk, werkloosheid, ongelijke verdeling van natuurlijke hulpbronnen

Sociaal: etnisch en politiek wantrouwen, ontheemding, migratie en bevolkingsbeweging, gebrek aan gendergelijkheid

Milieu: landdegradatie en klimaatverandering

Vluchten voor crises en conflicten, en aanhoudend klimaatverandering en aantasting van het milieu, betekenen allemaal dat de niveaus van migratie en gedwongen ontheemding in het Grote Meren Gebied voor Afrika verder aangewakkerd zal worden. Bijzonder is de intensieve betrokkenheid van Rwanda bij de verschillende conflicten binnen het Grote Merengebied van Afrika. Rwanda staat op gespannen voet met al zijn burens.

De oorzaak van de conflicten in het gebied van de Grote Meren is de hoge mate van structureel geweld die kenmerkend is voor de meeste samenlevingen in het Grote Meren Gebied in Afrika. Dit omvat extreme en toenemende armoede, uitsluiting of marginalisering van de meerderheid van de bevolking van economische, sociale, politieke, mensenrechten en culturele rechten, ongelijkheid in alle opzichten, niet in de laatste plaats van vrouwen, jongeren en kinderen. Deze situatie creëert steeds grotere frustratiekloven, zowel in de gemarginaliseerde arme delen van de samenlevingen, als tussen verschillende elites.

Een hoge mate van structureel geweld in combinatie met onvolledige natie- en staatsopbouwprocessen, gebrek aan inclusieve legitieme politieke processen, machtsdeling en instellingen voor het handhaven van een bepaalde rechtsstaat, creëren een situatie waarin structureel geweld omslaat in direct geweld, zowel op macroniveau - en microniveau. Structureel geweld, sociale uitsluiting, armoede, enz. hollen ook de cohesie in lokale gemeenschappen uit, waardoor gemeenschappelijke conflicten en binnen gezinnen worden aangewakkerd, wat resulteert in huiselijk geweld, versplinterde gezinnen en ineenstorting van sociale structuren en waarden. De kwetsbaren nog kwetsbaarder en gefrustreerd maken, en mogelijk gemakkelijker te mobiliseren door verschillende elites (A strategic conflict analysis for the great lakes region, SIDA).

In de voorgestelde acties van de Europese Unie is de Europese Unie voornemens samen te werken met Afrikaanse landen om de steun van de Europese aan Afrikaanse vredesinspanningen aan te passen en te verdiepen door middel van een meer gestructureerde en strategische samenwerking met bijzondere aandacht voor regio's waar de spanningen en kwetsbaarheden het grootst zijn. De Europese Unie beschouwt het Grote Meren Gebied van Afrika als een regio waar de spanningen en kwetsbaarheden het grootst zijn. Om te zorgen voor een evenwichtige, coherente en alomvattende aanpak van conflicten en instabiliteit in het gebied van de Grote Meren van Afrika is het van essentieel belang om te investeren in beter bestuur en conflictpreventie. De Europese Unie is voornemens zich te concentreren op het ontwikkelen van strategieën en concrete stappen om crises in Grote Meren Gebied in Afrika te helpen oplossen. Om deze doelstellingen te bereiken wil de EU tijdens topontmoetingen en diplomatie op hoog niveau de nadruk leggen op de noodzakelijke concrete stappen en strategieën die moeten worden genomen.

Nederland heeft 7 veiligheidsplannen in het Grote Merengebied van Afrika actief gesteund. Bovendien werkt Nederland samen met belanghebbenden om de weerbaarheid te vergroten, rekening houdend met het volledige spectrum van uitdagingen die voortkomen uit de hoofdoorzaken van conflicten.

Een belangrijke factor is de rol die Nederland heeft gespeeld bij de totstandkoming van het "Global Human Rights Sanction Regime" van de Europese Unie, dat de Europese Unie op 7 december 2020 heeft aangenomen. Nederland voerde de aanzet tot een EU-sanctiemechanisme; Denemarken en Zweden waren enthousiaste supporters. Het "Global Human Rights Sanctions Regime" zal het opleggen van gerichte sancties tegen personen en entiteiten die verantwoordelijk worden geacht voor ernstige mensenrechten, met name in het gebied van de Grote Meren in Afrika, versterken.

Nederland spreekt regelmatig zijn bereidheid uit om concrete initiatieven ter versterking van maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers te steunen; om een einde te maken aan straffeloosheid, genoegdoening te verzekeren voor slachtoffers en verzoening te bevorderen. Nederland erkent dat reguliere hulpprogramma's vaak niet de meest gemarginaliseerde en gediscrimineerde groepen hebben bereikt. Het heeft daarom het fonds "Power of Voice Partnership" opgericht om deze groepen te bereiken. Dit bevordert de inclusiviteit.

Essentieel voor een land als Rwanda is de notie dat Nederland steun aan het maatschappelijk middenveld essentieel acht om tot vreedzame en rechtvaardige samenlevingen te komen. Nederland erkent dat een sterk maatschappelijk middenveld, in combinatie met een legitieme, slagvaardige overheid en een private sector die verantwoord zaken doet, de basis vormt voor een goed functionerende, inclusieve samenleving. Ongetwijfeld heeft Nederland een grote rol te spelen om de **“Road Map for a promising future of Rwanda”** werkelijkheid te laten worden.

Nederland staat voor openheid, transparantie en de Sustainable Development Goals (SDG's). Nederland ondersteunt daarom maatschappelijke organisaties wereldwijd bij het beschermen van de rechten en belangen van een breed scala aan groepen in de samenleving, vanuit de overtuiging dat dit cruciaal is om tot een meer inclusieve en duurzame ontwikkeling te komen.

Nederland investeert in mensenrechtenverdedigers, klimaatactivisten, journalisten en maatschappelijke organisaties om een cruciale rol te spelen bij het realiseren van duurzame en inclusieve ontwikkeling. Nederland heeft meer dan 25 consortia van maatschappelijke organisaties gefinancierd op verschillende terreinen, waaronder vrouwenrechten, conflictpreventie, natuurbeschoud en eerlijke handel. De afgelopen jaren hebben door Nederland gesteunde maatschappelijke organisaties op veel verschillende manieren hun stem laten horen met strategieën om de besluitvorming te beïnvloeden (lobbyen, publiekscampagnes, onderzoeken, bijeenkomsten, nieuwsberichten, grote demonstraties etc.). Nederland steunde 10.372 organisaties in meer dan 60 landen. Als gevolg hiervan zijn er nu meer dan 6.069 organisaties effectievere lobbyisten. Verder zijn 1.481 wetten en normen aangepast om inclusie te bevorderen dankzij de steun van Nederland en 7.000+ activiteiten zijn op de agenda geplaatst voor inclusieve en duurzame ontwikkeling.

De sociale verandering gericht op inclusieve en duurzame samenlevingen is een proces van lange adem. Dankzij Nederlandse steun kunnen maatschappelijke organisaties hierin een belangrijke rol spelen, wat op verschillende terreinen tot resultaat heeft geleid.

VERZOEK

De leiding in Rwanda voert een agressief buitenlands beleid en roept angst op voor externe agressie om internationale repressie te rechtvaardigen en ons eenheid te steunen door angst voor een denkbeeldige vijand. Het is onze weloverwogen mening dat alleen een democratische regering kan voorkomen dat Rwanda een broeinest van regionale destabilisatie te blijven.

Gezien het feit dat het Grote Merengebied van Afrika een regio is waar de kwetsbaarheid voor conflicten en instabiliteit zeer hoog is, dringen wij er bij u als Volksvertegenwoordiger in Nederland erop aan om samen te werken met partners in maatschappelijke organisaties en het concrete initiatief zoals de “Road Map for a promising future of Rwanda”, om de veerkracht te vergroten, rekening houdend met het volledige spectrum van uitdagingen die voortvloeien uit de hoofdoorzaken van conflicten en instabiliteit in Grote Meren Gebied van Afrika. Gezien de afschuwelijke rol die de regering van Rwanda vervult bij het mogelijk maken en versterken van conflicten en instabiliteit in het Grote Meren Gebied van Afrika, doen we een groot beroep op het Nederlandse parlement om:

- Nederland zou, als lid van de Internationale Contactgroep voor de Grote Meren, samen met andere leden van de groep druk moeten uitoefenen op de Rwandese regering om een dialoog aan te gaan met de oppositie en maatschappelijke organisaties die in en buiten Rwanda opereren, zoals voorgesteld in de “Road Map for a promising future of Rwanda”.
- Toekomstige financiële hulp aan Rwanda afhankelijk stellen van en gebonden zijn aan respect voor en verbetering van mensenrechten;
- Als land dat het rechtssysteem in Rwanda heeft ondersteund, kan Nederland bijdragen aan de “Road Map for a promising future of Rwanda” door er bij de regering van Rwanda op aan te blijven dringen om de gevestigde wetgeving te respecteren en rehabilitatie toe te staan aan haar tegenstanders, en om wetten te verfijnen die breed blijven en vatbaar zijn voor misbruik, om de uitvoering van de pijlers van de routekaart te vergemakkelijken. Indien nodig kan Nederland zijn samenwerking met Rwanda afhankelijk stellen van volledige rehabilitatie van politieke figuren en wijziging van aangegeven wetten door meer specifieke definities van strafbare feiten te geven, zodat ze niet onderhevig zijn aan interpretatie die zou kunnen worden gebruikt om vreedzame afwijkende meningen of alternatieve opvattingen te ontmoedigen.
- Er bij de Rwandese autoriteiten op aandringen om de politieke sfeer open te stellen, de staat van dienst op het gebied van mensenrechten te verbeteren en de aanbevelingen van “Rwanda's Universal Periodic Review” van de Mensenrechtenraad in Genève op 25 januari 2021 uit te voeren;
- Een commissie opzetten over Rwanda als broeinest van regionale destabilisatie en de noodzaak van politieke hervormingen in Rwanda via een politieke dialoog.
- Een actiegroep op EU-niveau opdragen om actief samen te werken met de Rwandese regering over de vraag hoe de Rwandese autoriteiten de verplichtingen om de

grondrechten te garanderen, met inbegrip van de toepassing van internationale mensenrechtennormen.

- Politieke en economische sancties nemen tegen de plegers van de ernstige mensenrechtenschendingen die nog steeds worden begaan in Rwanda en de Democratische Republiek Congo. De sancties moeten bestaan uit reisverboden die van toepassing zijn op individuen, bevrozing van tegoeden die van toepassing zijn op zowel individuen als entiteiten. Daarnaast moet het personen en entiteiten worden verboden om direct of indirect geld beschikbaar te stellen aan degenen die op de lijst staan van de mensenrechtenschendingen;
- Onafhankelijk en transparant onderzoek doen naar de onwettige en/of willekeurige arrestaties en detenties, moorden en gedwongen verdwijningen van mensenrechtenverdedigers, politieke tegenstanders en journalisten.
- Concrete initiatieven ondersteunen om maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers in Rwanda te versterken; om een einde te maken aan straffeloosheid, genoegdoening te verzekeren voor slachtoffers en verzoening te bevorderen;
- Samenwerken met belanghebbenden van het Afrikaanse maatschappelijk middenveld om de weerbaarheid te vergroten, rekening houdend met het volledige spectrum van uitdagingen die voortvloeien uit de grondoorzaken van conflicten en instabiliteit in het gebied van de Grote Meren van Afrika;
- Er bij de Rwandese regering onder leiding van president Paul Kagame op aandringen een einde te maken aan de intimidatie van familieleden van dissidenten en te stoppen met het fysiek aanvallen van Rwandese vluchtelingen, zowel Rwandese staatsburgers als degenen in de diaspora die staatsburgers zijn van hun respectieve landen .

Verder willen we een beroep doen op het Nederlandse parlement om samen te gaa bepleiten bij de Minister van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden en/of de Minister van Handel en Ontwikkelingssamenwerking het Koninkrijk der Nederlanden om te assisteren bij het opzetten van een Consortium van organisaties met het doel het realiseren van strategische gedeelde doelstellingen die in samenhang zijn met de “Road Map for a promising future of Rwanda”. De Minister heeft verschillende instrumenten om het maatschappelijke middenveld te versterken ten behoeve van een rechtvaardige samenleving waarin de hoofdoorzaken van conflict en instabiliteit worden aanpakt door de politieke dialoog, lobby en het creëren van bewust wording. Een specifiek instrument is bijvoorbeeld “Power of Voice of Partnership”.

De betrokkenheid van verschillende afdelingen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken het Koninkrijk der Nederlanden en waar mogelijk van Nederlandse ambassade is een cruciaal onderdeel van de samenwerking. De mate van hun betrokkenheid in een partnerschap met het maatschappelijke middenveld en de politieke oppositie die hervorming bepleiten kan een groot verschil maken in termen van capaciteiten in de politieke dialoog in Rwanda, afstemming op meerjarige landenstrategieën of andere thematische prioriteiten.

De exacte invulling van het strategische karakter zal in nauwe samenwerking tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Rwandese maatschappelijke middenveld en de politieke oppositie geleid door DALFA en PS Imberakuri bepaald kunnen worden.

De Minister van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden en/of de Minister van Handel en Ontwikkelingssamenwerking van het Koninkrijk der Nederlanden kan bij de “Road Map for a promising future of Rwanda” assisteren door:

1. Diplomatieke ondersteuning via haar diplomatische missies, zowel bilateraal als multilateraal
2. Toegang tot buitenlandse overheden en/of (multilaterale) instellingen/fora, faciliteren/organiseren/bijwonen van bijeenkomsten,
3. Toegang tot (inter)nationale netwerken;
4. Toegang tot kennis, expertise en (overheids)informatie (inclusief Meerjarig landenstrategieën);
5. Faciliteren van jaarlijkse strategische beleidsdialogen

De **“Road Map for a promising future of Rwanda”** is een gericht voorstel over hoe bestuurshervorming in Rwanda kan worden bereikt door middel van een inter-Rwandese dialoog tussen de regering van Rwanda en politieke dissidenten, evenals maatschappelijke organisaties die in Rwanda en in ballingschap actief zijn. Het onderwerpsvoorstel is ter uwer aandacht bijgevoegd. We hebben het voorstel al ter overweging aan de Rwandese regering voorgelegd.

Ik verzoek de leiderschap van uw land aan te sporen om ons voorstel te steunen en te assisteren met het voorstel voor te dragen binnen de internationale gemeenschap op het niveau van de Verenigde Naties en de Europese Unie en via diplomatieke kanalen aan de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en individuele landen die lid zijn van het Grote Meren Gebied in Afrika en andere landen op het Afrikaanse continent over de hele linie, via een partnerschap dat uw land kan hebben met de Afrikaanse Unie, de Ontwikkelingssamenwerkingsgemeenschap van Zuidelijk Afrika en de Oost-Afrikaanse Gemeenschap, zodat de voorgestelde Inter-Rwandese dialoog internationale en regionale draagvlak geniet en zo uiteindelijk gerealiseerd wordt.

Hoogachtend,

Mevrouw Victoire Ingabire Umuhoza
President of DALFA UMURINZI
Tel: +250 784 113 846